

דיל משתלם עם בורא עולם

ר' פנחס וולמן שיחי'

הסיפור הזה קרה בשנת תשל"ז, באותה שנה הייתי בישראל בשנת לימודים בישיבה בארץ.

הישיבה בה למדתי הייתה במושב בית מאיר, מושב דתי שנמצא בהרי יהודה, בדרך המובילה לירושלים. בכל פעם שרצינו להגיע לירושלים, עמדו בפנינו שתי אפשרויות: הראשונה – לעלות במעלה הגבעה מהמעונות בהם גרנו ומשם לתפוס את האוטובוס לירושלים. השנייה – שהייתה העיקרית ויותר פופולארית בקרב התלמידים דלי התקציב, לתפוס טרמפ עם אחד המקומיים שעשה את דרכו לירושלים. יום אחד מצאתי את עצמי נקרע בין שתי האפשרויות הללו.

היה לי איזה עניין רפואי לטפל בו בהקדם שהצריך טיפול רפואי בירושלים. במזכירות הישיבה עזרו לי ותיאמו את הפגישה עם הרופא.

עכשיו, אני עומד בראש הגבעה ומחכה לטרמפ שייקח אותי לירושלים. חבר יקר שהתלווה אלי למד משניות, בעוד אני מחכה לרכב שיוציא אותנו מהמושב. אוטובוס אחד עבר ואני תקווה שהטרמפ לא יאחר ואפספס את התור. הסכום הכסף המועט שהיה לי בכיס שכנע אותי שעדיף טרמפ מנסיעה בתשלום באוטובוס.

הרכבים המשיכו לחלוף. אנחנו הרמנו את היד וסימנו להם לכיוון ירושלים, אבל הנהגים סימנו עם היד 'כאן', כלומר לא יוצאים מהמושב, או שסימנו לכיוון השני – לתל אביב.

הזמן עבר והתחלתי להרגיש איך מערכת העצבים פועלת שלי קצת יותר מהרגיל. דילמת השאלות המנקרות החלה לרקום עור וגידים.

האוטובוס הבא אמור להגיע עוד כמה דקות, והוא גם האוטובוס האחרון שיוציא לכיוון ירושלים בשעה הקרובה והכי קרוב לתור שלי. האוטובוס הבא אומנם יסיע אותי לירושלים, אבל אגיע מאוחר מאוד ואפספס את התור. ולמרות שרציתי לתפוס טרמפ, ידעתי גם ידעתי שאין שום ערבות לכך שהטרמפ שיגיע יוביל אותי למקום שאני צריך. בכל מקרה, אצטרך אוטובוס ויש סיכוי גדול שגם כך אפספס את התור... מה עושים?

תוך כדי המתנה עם ים של שאלות בתוכי, פתאום עלה לי בראש השיעור שלמדנו לא מזמן. אחד השיעורים שלמדנו עסק בעניין ההשקפה היהודית, בו למדנו על ערכן של מילות התורה שאנו אומרים תוך כדי הלימוד. כל מילה כזו היא מצווה בפני עצמה. גם למדנו שבעולם הבא, בעולם הרוחני, השכר על כל מצווה הוא עצום יותר מהיהלום הכי יקר שיש בעולם הזה (ואפילו פי כמה וכמה). בעצם, יותר יקר מכל הכסף שיש בעולם.

כן, גם המילים בכל שיעור ושיעור שאנו מקשיבים, במאמרים, בספרים וכל דבר שבקדושה – יכולים לזכות אותנו באלפי מצוות, מכיוון שכל שיעור או כזה מכיל אלפי מילים!

המחשבה על כל השכר שכבר עומד לרשותי בשמים באותו זמן, כשהייתי בן שמונה עשרה, הובילה אותי למסקנה שאולי אקנה את הטרמפ שאני צריך ממש עכשיו במילה אחת.

"אם מילות התורה שאנו לומדים יקרות כל כך, אז הייתי רוצה לעשות את הדיל הבא", אמרתי לחברי שהרים את הראש מהמשניות ולא הבין על מה אני מדבר, "אני רוצה לקנות תמורת מילה אחת את הטרמפ לירושלים שיוביל אותי למרפאה".

עכשיו ההלם היה ניכר בצורה ברורה על פניו. "זה רעיון מזעזע! מילה אחת שווה פי מיליון ויותר מטרמפ! זה דיל איום ונורא. איך הגעת לזה בכלל?"

"תראה", אמרתי לו כשאני מחשב את הדברים כשהשקעה בנקאית משתלמת, "תחשוב על זה כעל השקעה. הכאב שאני מרגיש בגלל הכאב הזה מונע ממני להגיע לשיעורים. טרמפ לרופא לטיפול מהיר יאפשר לי לחזור בהקדם לשיעורים. אשקיע מילה אחת כדי לחזור הכי מהר שאפשר, לא משתלם?"

המילים שלי בטח עשו רושם שם בשמים, כי מיד אחרי שסיימתי לומר לחברי את הטיעון המשתלם, רכב הגיע לקראתנו. הרמנו את היד וסימנו לכיוון ירושלים והוא עצר ולקח אותנו... לירושלים!

בנקודה זו, בטח היצר הרע (שלי ושלכם) מלא בדאגות בגלל עוד סיפור שעלול לחזק אתכם ואותי באמונה, נכון? אז מה הוא אומר? "ביג דיל! השיחה הסתיימה. רכב הגיע במקרה ואתם תפסתם טרמפ לירושלים. לזה קורים סטטיסטיקה. לזה גם קוראים צירוף מקרים. הכביש הזה מוביל לירושלים ולתל אביב, ברור שאחד הרכבים שייצא מהמושב יגיע לאחד משני היעדים, אז מה?!"

האם אני עדיין עם הבורא

לעילוי נשמת

הרב אלטר אהרן יצחק

הרשקוביץ זצ"ל

י"ז בטבת תשע"ו

עלות העלוך לשבת

220 ₪ בלבד

בנק דיסקונט סניף 56

השבון 61135

אסמכתא למייל:

Shuly3910@gmail.com

הפצה: אלעד, חדרה, נתניה,
בני ברק, פתח תקווה, רחובות,
מודיעין עילית ואחיסמר

העלוך יוצא השבת ע"י התורמים החפצים בעילום שם
להצלחה בכל מעשי ידיהם ובכל אשר יפנו יצליחו

אז הנה שורת המחץ בשבילי: ירושלים היא לא עיר פשוטה. ברגע שנכנסים לעיר יש לא מעט אופציות ללא מעט כיוונים. הטרמפ יכול היה לקחת אותנו עד לתחנה מרכזית, עד לבנייני האומה או למרכז העיר וכדומה. היעד של הנהג לא היה ידוע. אבל! המקום אליו היה צריך להגיע עבר דרך המרפאה. זאת אומרת, שהוא הוריד אותנו ממש בכניסה למרפאה והמשיך בדרכו. אתם מבינים? תודה רבה לך השם!

קיבלתי את הטיפול שהייתי צריך במרפאה וחזרתי מהר, כדי להרוויח את ההשקעה שלי בחזרה. יש לנו הרבה תיקים בשמים אותם כדאי לנו למלא עם הרבה אמונה, מצוות, חסדים, שמחה, דילים משתלמים עם בורא עולם ועוד דברים נפלאים ומתוקים. כן, בכל יום ובכל רגע.

אדם, כמפעיל היקום

הרב משה גרילק שליט"א

"אם בחוקתי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם" (ויקרא כו, ג). כי אז: "ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרי... ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם. ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכם, ורדפתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב וגו'" (שם ד-ג). בטרם ננסה להבין את הקשר המסתורי ויחסי הגומלין בין התנהגותו הדתית-מוסרית של האדם לבין הגשם, היבול ופעילותו התקינה של הטבע - נוסיף קורטוב תמיהה למסכת ההבטחות ה"מוזרה" הזאת:

"ונתתי גשמיכם בעתם - בשעה שאין דרך בני אדם לצאת, כגון: בלילי רביעיות ובלילי שבתות" (רש"י במקום בשם התלמוד).

"ונתנה הארץ יבולה" - לא כדרך שהיא עושה עכשיו, אלא כדרך שעשתה בימי אדם הראשון... ביום שהייתה נזרעת, בו ביום עושה פירות" (ספרא - מדרש).

"ועץ השדה יתן פרי" - אף אילני סרק עתידים להיות עושים פירות" (שם).

"ואכלתם לחמכם לשובע" - אפילו אוכל אדם קמעה, הוא מתברך במעיו" (שם).

"והשבתי חיה רעה מן הארץ" - רבי שמעון אומר: "משביתן שלא יזיקו" (שם).

מדגם זה, מתוך הסברי חז"ל לפסוקי הפרשה, די בו כדי למקד את תשומת הלב לתלות המיסטית והעלומה, הקיימת בין מעשי האדם לכוחות הטבע הדוממים, להשפעתם הנסתר על האינסטינקטים הפראיים של חיות הטרף ולהתנהגותם האנושית של אויבים וידידים כאחד.

והדברים, כמובן, מוזרים במבט ראשון. הגיונו עוד היה מקבל, לו היתה הפרשה משכנעת אותנו, ששמירת חוקי התורה תתרום, לאין ערוך, לשיפור איכות החיים המוסריים של העם, שתעניק עולם הבא וכו'.

אולם, לבוא ולהכריז ששמירת שבת, וכשרות, זהירות בהלנת שכר ובאיסור שעטנז וכדומה, יתרמו להגברת התפוקה של הכלכלה הלאומית, יורידו גשם ויצמיחו יבול, ישמשו כוח מרתיע מפני אויבי הארץ, יותר מהשקעת מיליארדים בבניית עוצמה צבאית - שוברת את מוסכמות הגיונו האנושי, המבוסס על החושים, על הכרת המציאות ועל הניסיון האמפירי. לאור פרשתנו, עלינו לשלוח

מעטה, לחופשה ממושכת את מושגינו שלנו על האדם - כיצור אנושי, ועל העולם - בביתו.

אכן, מושגי הפרשה שונים.

היא בעצם משלימה את תמונת האדם כפי שתוארה ביום יצירתו, ביום הששי לבריאת העולם. שם נאמר עליו שנברא ב"צלם אלוקים" (בראשית א). כלומר, הוא נושא בקרבו ניצוץ מן העולם שמעבר לטבע. גרעין האינסופיות שתול בו, ומפעיל אותו. ואם כי הפירוש הפשוט של מושג זה הוא, שהינו יצור, שזכה לתודעה, להכרה ולאחריות מוסרית, בניגוד לשאר יצורי תבל. הרי שעומק המושג "צלם אלוקים" תולה את כל היקום בו ובהתנהגותו.

כך נאמר במדרש, סמוך לבריאת האדם: "בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן ואמר לו: ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הן, וכל מה שבראתי, בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי. שאם אתה מקלקל, אין מי שיתקן אחריך" (קהלת רבה ז).

וכך נוסחו הדברים על ידי רבנו משה חיים לוצאטו זצוק"ל בספרו "מסילת ישרים":

"ואם תעמיק עוד בענין תראה... אם האדם נמשך אחרי העולם ומתרחק מבוראו, הנה הוא מתקלקל ומקלקל העולם עמו. ואם הוא שולט בעצמו ונדבק בבוראו, הוא מתעלה והעולם מתעלה עמו".

כוונת הדברים היא, לא רק להשפעתו של האדם על סביבתו החברתית, כי אם גם על הטבע עצמו ברמתו הפיסיקלית. שכן, האקולוגיה של היקום, על כל צורותיה, הינה בבואה והשתקפות של האקולוגיה המוסרית של בחיר היצורים - האדם.

אך מדוע זה כך? מה ההיגיון הפנימי של הדברים? כיצד ההתנהגות על פי התורה מצמיחה ניסים שכאלו, המתוארים בפרשה: גשמים בעתם וכדומה? על פי המקרא: הסוד טמון במהות האדם: "ה' ערך סדרי העולם הגדול (היקום) והנהגתו, שיהיו נמשכים לפי סדרי האדם - שהוא העולם הקטן - והנהגתו. שאם הטבעים מוטלים בעולם הקטן והנפש נמשכת אחר החומר, טבעיו ויצריו, אז גם בעולם הגדול, הטבע שורר והכל מתנהג לפי סדרי המערכת ומנהג הטבע.

ועת יתקדש האדם ויתנשא מן החומר אל הנהגה בחירית, נפשית והשכל גובר והנפש האלוקית שוררת, אז גם בעולם יתקדש ה' ויתעלה להנהיג הנהגה ניסית פלאית... כדי שיתקדש ה' בהנהגת העולם להנהיג הנהגה פלאית - תלוי בקדושת ישראל וממשלתם על הטבע והחומר". (פירוש המלבי"ם, בתחילת פרשת קדושים).

הארכנו בציטוט כי הוא גורלי להבנת העניין. עתה - נסבירו: לאדם יכולת הכרעה חופשית. בכל מצב ומצב אליו הוא נקלע, הבחירה בידו, אם לעשות את הטוב, הראוי והמוסרי, או את הרע, המכוער והמזיק. בזאת עליונותו הברורה על פני יצורים חיים אחרים. אולם, קיים הבדל תהומי בין הבחירה בטוב או הבחירה ברע, מלבד הניגוד המוסרי. הבחירה הרעה נובעת, בדרך כלל מן האינטרס האישי הצר, מן האגואיזם, או מן הדחפים האינסטינקטיביים הרוחשים בלב האדם ובתת המודע שלו. ואם יפעל על פי עצתם, תהיה התנהגותו התנהגות טבעית בהחלט, תואמת את מציאות גופו ויצריו. בלשון ימינו, זה מה שנקרא "בא לי" לעשות כך או אחרת.

אולם, אם מחליט האדם, במצב נתון, לפעול בניגוד לדרישת יצרו הגועש, להתנהג לא לפי האינטרס האנוכי, רק משום שצו מוסרי מסוים ביקש ממנו לפעול אחרת - הרי בעיני המקרא התנהגותו אינה

התנהגות טבעית, כי אם נס של ממש הנאצל ישירות מן הניצוץ האלוהי השוכן במעמקי אישיותו. נס התנהגותי זה, אם הופך הוא לנורמה קבועה בחיי אדם ובחיי אומה שלמה, אם בכל מקרה ומצב יפעלו שלא בהשפעת הדחף, כי אם לאור תבונת הלב המוסרית – יגרום הדבר לכך (בגלל יחסי התלות שבין אדם-עולם) שגם הטבע והיקום יפיקו מקרבם תוצאות ניסיות ועל טבעיות.

וודאי, קשה להוכיח, שאכן פועל חוק המוסר בעמקי חוקי הטבע, אולם, "לא ראיתי" ו"לא הרגשתי", אינם הוכחה שחוק זה אינו קיים. רבות הן העובדות בחיינו אשר עד לזמן נתון לא היו ידועות לבני אנוש, ולבסוף כשהתגלו, הרחיבו את הניסיון האנושי. זאת, למרות שעד לרגע הגילוי הכחיש האדם בכל תוקף את עצם אפשרות קיומם. הרעיון, שהאדם יוכל לדבר אל תוך מכשיר בניו יורק וברגע אמת ישמעו אותו בפרזי, נראה היה בעיני הדור הקודם כדמיון, ובכל זאת, הם קיימים, הגלים הללו.

ועם זאת, קיימת הוכחה, בפרשנתנו עצמה. המודל ההיסטורי האלטרנטיבי שהיא בונה, במקרה שעם ישראל לא ילך בחוקות התורה – זהו המודל של ו"אם בחוקותי תמאסו" (שם כו, טו) – התממש לדאבון הלב בתולדות גלותנו הארוכה והקשה, בפרוטרוט, והואיל ומודל הגלות, אף הוא גדוש בעובדות על טבעיות, מוכיח הוא מה יכול היה לקרות איתנו, לו בחרנו בדרך הטובה...

לפעמים התשובה היא: לא!

הרב אליעזר רפאל ברוידא שליט"א

אנשים רבים שאני פוגש בחיי, ולא משנה באיזו דרגה רוחנית הם נמצאים, דתיים או לא, אומרים לי שהם מבקשים מבורא עולם משהו שהם צריכים. לכשעצמו, זה דבר יפה, לבקש ממי שהכל שלו. בכל אופן, הם אמרו לי לא פעם שהבקשות הן על זיווג, ילדים, כסף, בריאות או כל מה שנמצא על הפרק באותו רגע. אבל, כשהם לא מקבלים את מבוקשם, פעמים רבות הם מגיעים למסקנה שהקב"ה לא מקשיב לתפילות שלהם.

ואין טעות איומה וגדולה יותר מזו.

ואיך אני יכול להוכיח את זה? הנה המבחן: הורים, תארו לעצמכם שהילד שלכם עומד לפניכם עם מבט מאוד רציני על פניו אומר לכם בטון שלא הכרתם, "אבא, אמא, אני זקוק לעזרתכם".

האם תעלו בדעתכם להתעלם מבקשה כזו? ומי יכול בכלל להפנות את הגב לילד שלו כשהוא כבר מדבר בקול על בקשה לעזרה בגלל קושי או בעיה איתם הוא מתמודד? או, כשהוא כבר עשה את הצעד ובא לדבר אתכם על משהו מסוים שהוא צריך? אפילו אם החלטתם לא למלא את הבקשה הזו (בכלל או רק באותו רגע) לפחות תקשיבו לו עד הסוף, תבינו לליבו, תבררו למה הוא רוצה את זה וכן הלאה.

אז תארו לכם את האבא הכי מקסים שיש בעולם – בורא עולם, כי כזה הוא הקשר שלנו איתו – הורה וילדים, ונסו להעלות בדעתכם את החמלה והרחמים, האהבה והחום שהוא מרעיף עלינו כל הזמן. החיבוק הגדול שהוא רוצה להעניק לנו בכל פעם שרק נאפשר לו, כשאחד מילדיו קורא לו לעזרה הוא עוזב הכל ומיד מקשיב לו.

וכאן עולה שאלת השאלות: אם הקב"ה תמיד מקשיב, והוא כזה אבא אוהב, איך יכול להיות שלא כל הבקשות שלנו מתמלאות?

כהורים אוהבים, אנחנו משתדלים לעשות את הכי טוב עבור הילדים שלנו. אם הילד רוצה לאכול שוקולד לארוחת בוקר או ערב, מן הסתם, לא תאפשרו לו בגלל שאתם יודעים שזה ממש מזיק לשיניים, זה גם יהרוס לו את התיאבון שהוא צריך לארוחה מזינה, זה גם מלא סוכר ואתם לא מי יודע מה מתחברים לכל הסוכרים וצבעי המאכל והכימיקלים למיניהם, ועוד לפני שהוא הולך לישון. לא משנה כמה הוא בוכה ומבקש, רוב ההורים ברי הדעת לא יסכימו לבקשה מהסוג הזה, ובמיוחד אם היא לא חד פעמית ובמיוחד אם יש כאן עיקרון חשוב ודרך לימוד להנחיל לצאצא.

מי יודע מה היה קורה אם היינו מקבלים את כל מה שאנחנו חושבים שאנחנו צריכים? יש מצב שברוב הפעמים הדברים היו רק מזיקים לנו. אולי גם לא טובים לנו לאותו רגע וכן הלאה. אולי המיליון דולר שאנחנו חולמים שיהיו לנו בחשבון הבנק יעשו אותנו מאושרים כך אנחנו חושבים, אבל בפועל – לא מעט אנשים שזכו בסכום אגדי הפכו לבעלי גאווה וחסרי רגישות.

אולי האדם שרציתם להתחתן איתו היה יכול להיות בן/בת הזוג המושלם – כך אתם חושבים. אבל בפועל, הוא האדם הכי לא מתאים לכם, אולי העבודה החלומית בעיניכם, היא הדבר הכי טוב שיכול לקרות לכם מבחינה כלכלית. אבל בפועל, הבוס שם הוא אדם איום ונורא.

הקב"ה יודע הכי טוב מה טוב בשבילנו. התפקיד שלנו הוא רק להאמין לזה. אז כן, לפעמים התשובה היא "לא".

יפיו של העולם

הרב זאב גרינוולד שליט"א

חכמים הורו לנו לפקוח עין ולב אל מול תבל ומלואה, לשאוב מלוא חופניים מהנאותיו, בצורה כשרה ומותרת כמובן. ובעיקר, לברך ולהודות ליוצר ההנאה, על כל הנאה מזדמנת.

אכן, דווקא חובת הברכה מציינת את המבט של חז"ל, את המבט החיובי על הנאות העולם. הברכה במהותה מבטאת את הכרת תודתו של האדם על שיקוי ההנאה שהוגש לו על ידי הבורא.

והנה, בין ברכות אלו, אנו מוצאים גם ברכה על האילן: "ברוך אתה ה'... שלא חיסר בעולמו דבר וברא בריות טובות ואילנות טובים להנות בהם בני אדם".

ברכה זו, מציינת ההלכה, חייב אדם לברך בימי ניסן, בתקופת הפריחה, שעה שהוא מבחין בבלבוב המחודש של האילנות. בדוק וראה, שבברכה עצמה אנו מוצאים את חיוב ההנאה ואת הלגיטימציה שלה בעיני היהדות. האדם מודה בה על האילנות הטובים שניתנו לו, כדי ליהנות מהם.

אם נעמיק, נגלה למרבית הפלא, שהנאת ההתבוננות ביפי הטבע הינה בעצם חובה. במקומות רבים מצאנו ציטוטים מפי חכמי התורה, המדגישים את ערך הנקיות ואת חשיבות היופי של "טבעיות" הסביבה, כגורמים חשובים להתפתחות מאוזנת של האישיות.

רבי אברהם, בנו הגדול של הרמב"ם, קובע בספרו: "המספיק לעובדי ה'", שההתענגות על מראות הטבע, צורך חשוב הוא גם להתפתחות הדתית והאנושית: "לכן, גם המכובדים, החשובים והמלומדים שבבני האדם, ואפילו חסידים וצדיקים

שבהם, נהנים ומתענגים בראותם כרי דשא וגני נוי ונהרות זורמים".

אם נחקור אחר שורש גישה זו ביהדות, נמצא שטיפוח רגש היופי - כערך נחוץ - היה קיים כבר בגן עדן, מיד עם הופעתו של אדם הראשון. בין המילים המתארות גן קדומים זה, אנו מוצאים את המילים הבאות: "כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל" (בראשית ב', ט').

הפסוק מקדים את "נחמד למראה" ל"טוב למאכל", הווה אומר: את סיפוק חוש היופי - לסיפוק חוש הטעם. כאן זכה חוש היופי להצדקתו ולהקדשתו. גם בכך מתגלה מעלתו היתירה של האדם. רבות הן צורות הנוי המתגלות ביצורי אדמתנו. עד כמה שידינו מגעת - הרי האדם הוא היצור היחיד, המסוגל ליהנות מן היופי, ומכאן הוכחה לחשיבות חוש היופי - לייעודו המוסרי של האדם. השמחה ביפי הטבע ובנוי הצמחים, מביאה אותנו לשמוח גם ביופי המוסרי. חברה שאינה חסה על היפה, גם אדם יגדל בה פרא. שמחת האדם בהרמוניה האסתטית, קרובה לשמחתו בהרמוניה המוסרית" (הרש"ר הירש על התורה).

ההנאה האסתטית חשובה ביותר לנשמתו של האדם, אולם לא כערך העומד בפני עצמו. החוש הנאצל של היופי נחוץ למען שלמותו של הנברא בצלם, אולם עליו לשרת שלמות זו.

רצון התורה הוא לומר "כן" להנאות החיים. חז"ל אף תיקנו מערכת שלמה של ברכות כדי להעניק ולהוסיף להנאות החושים גם את הממד המענג של הרוחניות. אבל אם נדמה לו לאדם, שכדי ללגום מכוס הנאות החיים עליו להפסיק ממשנתו, כלומר, לפרוש מן התורה וקיום מצוותיה, אם הוא חש שקיימים ניגוד וסתירה בין השניים - "מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו" (אבות ג', ז'). אות הוא שאין הוא מבין לא את החיים ולא את התורה.

החיים, אומר הרמב"ם, הם כמו תנור מוסק ולוהט. אדם המצמיד את גופו לתנור, ייכווה קשות. לעומת זאת, אדם המרחיק את עצמו ממנו, יסבול מהקור ומהצינה המקפאים. האדם החכם והמציאותי, המכיר את חוקי הטבע ואת חוקי גופו, יבחר את נקודת המרחק האמצעית והאידיאלית מן התנור, את הנקודה שבה יוכל ליהנות מחומו, בלי להיכוות. כך הם החיים. המתרחק מהם, החושש מפיתויים ועל כן פורש מהם, כולא את הכוחות הטבעיים הקיימים בקרבו. למעשה, הוא השתכן בקוטב הצפוני, בקור הנצחי, המנוון את האדם ואת נשמתו. ראה ערך דתות הודו והמזרח הרחוק כולו...

מצד שני, אם יתמכר לתשוקות הפורצות מלבו; אם נצמד הוא לתנור התאוה הלוהט, בלי חשבון ובלי מידה, נאכל הוא באש של עצמו. בדוק מה עשתה המתירנות הקיצונית למכורים לה. כדי לחיות ולהביא לידי ביטוי את כוחות היצירה

הטמונים בליבו של האדם ובנשמתה של החברה, על האדם להיצמד לתורה. היא תעניק את הגבולות ואת אמת המידה שיאפשרו לכל הכוחות השוקקים בקרבנו לפעול כראוי. היא תמנע מהם את הגלישה אל אחד משני המדרונות, מדרון התפרקות מכל דברי המוסר, ומדרון הקיפאון שבפרישה מן החיים וההינזרות מהם.

זכויות של אמונה

הגאון רבי ירחמיאל גרשון אדלשטיין שליט"א

יש הרבה זכויות ועניינים של אמונה שמצויים בכל בית ובכל מקום, למשל בכל בית יהודי יש קופה של צדקה, ומפעם לפעם מפרישים מטבע ונותנים בקופה, וגם נשים נותנות צדקה לפני הדלקת נרות שבת, ובהדלקת הנרות מתפללות ובוכות על הצלחת הילדים בתורה, ומבקשות בדמעות "שיהיו בנינו מאירים את העולם בתורה", וזוהי זכות ומדרגה של אמונה, שמתפללים ומבקשים על תורה! וכן כשנולד ילד, אומרים "מי שברך" לילדת: "שיזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים", וזו גם כן מדרגה של אמונה, שהברכה הראשונה בלידת הילד היא שיגדל לתורה, ויהיה בן תורה!

ובאמונה זוכים הרבה מאד! זכורני מימי ילדותי ברוסיה, שהיה קשה מאד לצאת מרוסיה (מסך הברזל), והיו צריכים כמה ניסים עד שקיבלו היתר יציאה, ודודי הרב בנימין מובשוביץ זצ"ל היה מתפלל הרבה תפילות ותחנונים, שיזכה לצאת מרוסיה ולעלות לארץ הקודש, ובאמת זכה על ידי תפילותיו שלא כדרך הטבע, שקיבל היתר יציאה, וגם קיבל את האמצעים לזה, ועלה לארץ הקודש.

אין לשער כוח התפילה. אם אדם מבקש ומאמין בכח התפילה שהיא יכולה לעזור, כמו שכתב המהרש"א בקידושים (דף כ"ט) שתפילה אינה נס. אם אדם נמצא בסכנה ועל ידי התפילה ניצול מן הסכנה, זה לא נס, אלא דבר טבעי שהתפילה יש בכוחה להציל! וכך גם תפילה על תורה, בלי תפילה לא שייכת הצלחה בתורה, והתפילה נותנת זכויות להצלחה בתורה שאין לשער!

מרון החזון איש זצ"ל סיפר עובדא, באחד שהיה בעל כישרון חלש מאד, עד כדי כך שלא הצליח להבין פירוש דברי רש"י "כל תיבה שצריכה למ"ד בתחילתה הטיל לה הכתוב ה"א בסופה כגון מצרים מצרימה", ואף על פי כן לבסוף גדל והצליח בתורה ונעשה תלמיד חכם גדול, ואמר מרון זצ"ל כי יתכן שזכה לזה בזכות הדמעות של האמא או של הסבתא, שהתפללו ובכו בהדלקת הנרות על הצלחת הילדים בתורה, והזכות הזו עמדה לו לגדול ולהצליח בתורה!

זהו כח התפילה, שזוכים בה להצלחה שאין לשער, יהי רצון שנזכה כולנו להצלחה בתורה ובכל המעלות, ונזכה להתפלל כראוי.

נא לעזור רחמי שמים מרובים על

דוד בן פורטונה שיחי' בתוך שאר חולי ישראל

עקב עליית מחיר הנייר בעולם, מחיר העלון לשבת הינו: 220 ₪ בלבד

לתרומות: בנק דיסקונט, סניף 56, חשבון 61135 | מייל לפרטים: shuly3910@gmail.com

--נא לשלוח אסמכתא למייל הנ"ל--